

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **E., s. r. o.**, zastoupeného JUDr. Jiřinou Fellnerovou, advokátkou se sídlem Resslova 9, Olomouc, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 12. 2004, č.j. KUOK/12035/04/OŽPZ/339, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 Ca 50/2005, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 9. 2006, č. j. 22 Ca 50/2005 - 24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný, odbor životního prostředí a zemědělství, svým rozhodnutím ze dne 15. 12. 2004, č.j. KUOK/12035/04/OŽPZ/339, podle § 59 odst. 2 spr. ř. (v celém textu míněn zákon č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů; s účinností od 1. 1. 2006 nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem – pozn. soudu) formulačně upřesnil a změnil výrok odvoláním žalobce napadeného rozhodnutí Městského úřadu Uničov, odboru životního prostředí, ze dne 29. 9. 2004, čj. 102/ŽP/RP/vl-/Mát/04 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Žalovaný jím vypustil právní kvalifikaci „*podle § 116 písm. d) vodního zákona*“ (v celém textu míněn zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů), a opravil chybně uvedené parcelní číslo z „106/6“ na „105/6“, které podle něj bylo zjevnou nesprávností (chybou v psaní), přičemž současně výslovně ponechal beze změny zbývající část výroku prvostupňového rozhodnutí. Jím byla žalobci uložena pokuta ve výši 70 000 Kč, původně podle § 116 písm. d) a § 120 vodního zákona

a § 106 odst. 3 písm. a) a odst. 4 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“; s účinností od 1. 1. 2007 nahrazen zákonem č. 183/2006 Sb., stavebním zákonem – pozn. soudu) za to, že žalobce jako dodavatel realizoval bez stavebního povolení stavbu domovní čistírny odpadních vod typu SILT 3 – STANDART se zaústěním vyčištěných odpadních vod do obecní kanalizace, na pozemku parc. č. 105/3, 106/6 a 429 v k. ú. D. S.

V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce dne 20. 8. 2003 požádal o vydání dodatečného stavebního povolení pro vodní dílo v podobě domovní čistírny odpadních vod typu SILT 3 – STANDART se zaústěním vyčištěných odpadních vod do obecní kanalizace (dále jen „čistírna“). Při následné kontrole ze dne 21. 8. 2003 prvostupňový orgán zjistil, že stavba čistírny je již provedena, přičemž pracovník žalobce podle jeho sdělení na místě a v době konání kontroly prováděl její zaslepení. Na základě těchto zjištění zahájil dne 15. 4. 2004 se žalobcem správní řízení o uložení pokuty pro naplnění skutkové podstaty podle § 120 vodního zákona a § 106 odst. 3 a 4 stavebního zákona za realizaci stavby bez stavebního povolení a posléze mu uložil pokutu.

Žalovaný dále konstatoval, že realizovaná čistírna je podle § 55 odst. 1 písm. c) vodního zákona vodním dílem, které podle § 15 vodního zákona vyžaduje ke svému provedení stavební povolení speciálního stavebního úřadu. Skutečnost, že se jedná o stavbu vodního díla potvrdil i žalobce tím, když dne 20. 8. 2003 požádal o dodatečné stavební povolení. Vodní dílo bylo provedeno bez stavebního povolení, o čemž svědčí Zápis o odevzdání a převzetí dokončených staveb ze dne 17. 7. 2003, kde je uvedeno jako datum dokončení stavebních prací 1. 7. 2003 a tato skutečnost sama byla rovněž zjištěna při kontrole konané dne 21. 8. 2003. Žalovaný dále vyjádřil, že není důležité, zda byly provedeny nějaké stavební práce či byla pouze osazena technologie, tudíž není rozhodující, že žalobce nerealizoval výkopové či stavební práce, ale provedl pouze osazení čistírny na připravenou základovou desku, a dále provedl napojení a zaslepení odtoku z čistírny. Žalovaný k odvolací námitce, že čistírna byla dne 31. 7. 2003 zaslepena a až do 28. 11. 2003 fungovala jako jímka na vyvážení, o čemž byly vedeny zápisy, uvedl, že v rámci sankčního řízení byly zjišťovány důkazy i o provozování vodního díla bez povolení. Vzhledem k tomu, že se tuto skutečnost nepodařilo dostatečně prokázat, pokuta byla udělena pouze za realizaci stavby vodního díla bez stavebního povolení. Žalovaný posléze uzavřel, že není kompetentním k řešení záležitostí týkajících se podjatosti pracovníka prvostupňového orgánu Ing. M., přičemž ve spise je založeno sdělení, že na základě vyslovení pochybnosti o podjatosti Ing. M. žalobcem, tato ji oznámila tajemnici prvostupňového orgánu, která Ing. M. pověřila provedením nezbytných úkonů podle § 11 odst. 2 spr. ř. K tomu dodal, že tento postup je v souladu se správním řádem a plně v kompetenci prvostupňového orgánu. S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný potvrdil odvoláním napadené prvostupňové rozhodnutí, když jeho výrok jen formulačně upřesnil.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 27. 9. 2006, č. j. 22 Ca 50/2005 - 24, žalobu žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného zamítl. Soud neshledal důvodnou žalobní námitku, podle které žalobce nerealizoval stavbu vodního díla a pokuta za realizaci vodního díla bez stavebního povolení mu byla uložena neoprávněně, když do jámy určené na čistírnu usadil nádobu čistírny, jejíž odtok byl zaslepen, a která fungovala do 28. 11. 2003 jen jako jímka na vyvážení. Uvedl, že ve správním řízení bylo prokázáno, že žalobce prováděl stavbu čistírny, což v jeho průběhu nezpochybnil. Skutečnost, že se podílel na realizaci stavby vodního díla pouze z části, tj. ve fázi vlastního umístění čistícího zařízení do již připravených stavebních základů, je z hlediska posouzení jeho odpovědnosti irelevantní. Z ustanovení § 106

odst. 3 písm. a) a odst. 4 stavebního zákona neplyne, že se odpovědný subjekt musí aktivně podílet na realizaci všech stavebních úkonů. Soud vyjádřil právní názor, že ke vzniku odpovědnosti za správní delikt je postačující, pokud se žalobce podílel na realizaci stavby vodního díla. Dále sdělil, že u správních deliktů se uplatňuje koncepce tzv. objektivní odpovědnosti za jejich spáchání (tj. odpovědnost za výsledek), tudíž není třeba prokazovat zavinění, došlo-li k porušení zákonem stanovené povinnosti. Soud rovněž uvedl, že právní význam nemá žalobcem tvrzená skutečnost, že realizovaná čistírna sloužila jako jímka na vyvážení, protože její odtok byl zaslepen, takže se vlastně nejednalo o stavbu vodního díla. K tomu konstatoval, že odpovědnost za správní delikt podle § 106 odst. 3 písm. a) a odst. 4 stavebního zákona se odvíjí od realizace stavby a nikoliv od jejího užívání, které je z hlediska naplnění skutkové postaty tohoto správního deliktu bez právního významu. Soud zaujal právní názor, že čistírna je ve smyslu § 55 odst. 1 písm. c) vodního zákona vodním dílem, a to i tehdy, když není fakticky užívána, přičemž tomu svědčí i žalobcův postup, když dne 20. 8. 2003 podal žádost o dodatečné povolení stavby. Na základě těchto závěrů Krajský soud v Ostravě žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti namítl žalobce (dále jen “stěžovatel”) nesprávné právní posouzení věci krajským soudem a vadu řízení, neboť svým jednáním nenaplnil znaky skutkové postaty, z níž správní orgán při uložení vycházel. Uvedl, že nerealizoval stavbu čistírny, a proto se nemohl dopustit protiprávního jednání. Za nesprávné označil právní posouzení krajského soudu, podle něhož je čistírna vodním dílem, i když není fakticky užívána. Je nesporné, že do jámy určené na čistírnu byla osazena nádoba čistírny, jejíž odtok však byl zaslepen, a která fungovala až do vydání stavebního povolení jako jímka na vyvážení. Z toho stěžovatel dovozuje, že čistírna sloužila jako jímka na vyvážení a neodcházely z ní odpadní vody, protože se nemůže podle vodního zákona jednat o vodní dílo. Pokud stěžovatel nerealizoval vodní dílo, nemohl se dopustit přestupku a pokuta za realizaci vodního díla bez stavebního povolení mu byla uložena neoprávněně. S ohledem na shora uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 9. 2006, č. j. 22 Ca 50/2005 - 24, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ke zjištění ve správním řízení, podle něhož stěžovatel realizoval vodní dílo bez stavebního povolení, vedla kontrola ze dne 21. 8. 2003, při které bylo zjištěno, že čistírna byla od 1. 7. 2003 do 21. 8. 2003 užívána jako čistírna odpadních vod s odtokem do veřejné kanalizace. K argumentaci stěžovatele, že nerealizoval stavbu, nýbrž pouze usazení, napojení a zaslepení, uvedl, že nemá význam, neboť v ustanoveních § 106 odst. 3 písm. a) a odst. 4 stavebního zákona není uvedeno a nevyplývá z nich, že by odpovědný subjekt musel tuto stavbu kompletně realizovat. Proto žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Kasační stížnost je podle § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3. s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud při tom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel uvádí důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav věci aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována

správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatel spatřuje tento důvod kasační stížnosti v tom, že soud vyjádřil právní názor, podle něhož je čistírna vodním dílem, i když tak není fakticky užívána, kdy podle stěžovatele právě faktické užívání má význam pro posouzení toho, zda vodním dílem je, nebo jím není.

Nejvyšší správní soud pokládá tuto stížnostní námitku za nedůvodnou, přičemž se plně ztotožnil s výše uvedeným právním názorem krajského soudu. Jak uvedl krajský soud ve svém odůvodnění, ve správním řízení bylo zjištěno, že stěžovatel realizoval stavbu čistírny, která je vodním dílem. K tomu je třeba dodat, že stěžovatel sám požádal o vydání dodatečného stavebního povolení na čistírnu, tudíž si musel být vědom skutečnosti, že provedl tuto stavbu bez vodním zákonem požadovaného stavebního povolení. Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci nebylo předmětem posuzování, zda a jak byla stavba čistírny skutečně využívána a k jakému účelu sloužila. Podstatnou byla jen ta skutečnost, že tato stavba byla, jako stavba naplňující znaky vodního díla podle § 55 odst. 1 písm. c) vodního zákona, provedena bez stavebního povolení, které je k jejímu zřízení podle § 15 vodního zákona nezbytné. Tomu odpovídá i uložení pokuty za správní delikt podle § 106 odst. 3 písm. a) ve spojení s odst. 4 téhož ustanovení stavebního zákona. Již krajský soud správně konstatoval, že odpovědnost za správní delikt podle § 106 odst. 3 písm. a) a odst. 4 stavebního zákona se odvíjí od realizace stavby a nikoliv od jejího užívání, které je z hlediska naplnění skutkové podstaty tohoto správního deliktu bez právního významu.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že v posuzovaném případě bylo rozhodující to, že stěžovatel protiprávně realizoval stavbu vodního díla. Předmětem sankčního řízení nebyla otázka jeho provozování. Skutečnost, že čistírna byla dočasně nefunkční nemá vliv na posouzení naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu podle § 106 odst. 3 písm. a) stavebního zákona. Podle § 76 odst. 1 stavebního zákona lze dokončenou stavbu, která vyžadovala vydání stavebního povolení užívat jen na základě kolaudačního rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že stavba čistírny je vodním dílem vyžadujícím stavební povolení, jak je uvedeno výše, Nejvyšší správní soud dále dodává, že stěžovatel nebyl oprávněn k jakémukoli užívání stavby vodního díla – čistírny - bez pravomocného kolaudačního rozhodnutí.

Stěžovatel dále uplatnil důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle kterého je možné kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatel spatřuje tento důvod v tom, že se nemohl dopustit protiprávního jednání, neboť čistírna, s ohledem na její skutečnou funkci, nebyla stavbou vodního díla ve smyslu vodního zákona, neboť sloužila jako jímka na vyvážení a neodcházely z ní odpadní vody. Tvrdí, že nerealizoval-li vodní dílo, nemohl se dopustit přestupku, za nějž byl sankcionován.

Nejvyšší správní soud ohledně této stížnostní námitky odkazuje na své shora uvedené právní závěry, podle nichž je vodním dílem podle § 55 odst. 1 písm. c) vodního zákona i taková stavba, která naplňuje znaky čistírny odpadních vod, ačkoli *de facto* není jako čistírna odpadních vod využívána. Nejvyšší správní soud, s ohledem na shora uvedené, konstatuje, že stavba čistírny je vodním dílem. Skutečnost, že byla do jámy určené na čistírnu usazena nádoba čistírny, jejíž odtok však byl dočasně zaslepen, a která fungovala až do doby vydání

stavebního povolení jako jímka na vyvážení, nemá vliv na posouzení, že šlo o stavbu vodního díla. Sankce byla uložena za provedení vodního díla bez stavebního povolení a nikoli za jeho užívání. Stěžovatel tedy svým jednáním, ač sám neprováděl všechny stavební práce, nýbrž toliko osazení, napojení a zaslepení odtoku, realizoval stavbu vodního díla, čímž naplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu podle § 106 odst. 3 písm. a) a odst. 4 téhož ustanovení stavebního zákona. Podle Nejvyššího správního soudu lze souhlasit se stěžovatelem, že se nedopustil „přestupku“, protože o přestupku vůbec nebylo vedeno správní řízení a pojem „přestupku“ užil teprve stěžovatel v kasační stížnosti. Stěžovatel byl sankcionován uložením pokuty pro naplnění znaků skutkové podstaty tzv. jiného správního deliktu podle § 106 odst. 3 písm. a) stavebního zákona.

Vzhledem k tomu, že u skutkové podstaty § 106 odst. 3 písm. a) stavebního zákona se jedná o tzv. správní delikt, u něhož se uplatňuje koncepce tzv. objektivní odpovědnosti, neboli odpovědnosti za výsledek, což správně konstatoval i krajský soud, plně postačilo, že stěžovatel svým protiprávním jednáním naplnil znaky uvedené skutkové podstaty.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené uzavírá, že stavba čistírny naplňuje znaky § 55 odst. 1 písm. c) vodního zákona a je vodním dílem vyžadujícím podle § 15 téhož zákona stavební povolení, a to bez ohledu na to, k jakému účelu je fakticky využívána. Skutečnost, že stěžovatel uvádí, že do doby vydání stavebního povolení fungovala čistírna jen jako jímka na vyvážení, nemá význam pro posouzení naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu podle § 106 odst. 3 písm. a) stavebního zákona v podobě provedení stavby bez stavebního povolení.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že tvrzené důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. nejsou dány, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

